

RAPORT ROCZNY 2015

Wrocław, 31 marca 2016 r.

Dokument zawiera 52 kolejno ponumerowane strony.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Spis treści

I. O Stowarzyszeniu	4
II. Podstawowe dane o organizacji	5
III. Cele statutowe organizacji zgodnie ze Statutem RCWIP z września 2010 r.:	6
IV. Struktura organizacji w 2015 r.	8
V. Zespół RCWIP	9
1. Dane liczbowe:	9
2. Członkowie zespołu RCWIP:	9
a) stały zespół:	9
b) współpracownicy RCWIP	13
c) wolontariusze	14
VI. Przedstawiciele RCWIP w ciałach doradczych	16
VII. Partnerzy RCWIP oraz organizacje i instytucje współpracujące	18
1. Sieci lokalne/regionalne/ogólnopolskie.....	18
2. Formalne i nieformalne porozumienia	18
VIII. Struktura źródeł finansowania	20
IX. Przedsięwzięcia zrealizowane w 2015 r.	21
1. Program Wspierania Społeczeństwa Obywatelskiego.....	21
1.1 Inkubatory „Przestrzeń NGO” (Wrocław, Wałbrzych, Jelenia Góra).....	21
1.2 Dolnośląski Festiwal Wolontariatu 2015	23
1.3 Żywa Biblioteka/Human Library Wałbrzych	25
1.4 Portal wrocławskich organizacji pozarządowych: www.wroclaw.ngo.pl	27
1.5 Portal dolnośląskich organizacji pozarządowych: www.dolnoslaskie.ngo.pl	28
1.6 Dobry Wolontariat	29
2. Program Rozwoju Współpracy Lokalnej	31
2.1 Dolnośląskie Forum Pomocy Społecznej.....	31
2.2 Modelowe Rady Działalności Pożytku Publicznego.....	33
2.3 Wałbrzyska Akademia Konsultacji Społecznych.....	35
2.4 Jeleniogórskie Wzorce Konsultacji Społecznych	37
2.5 Modelowa Akademia Konsultacji Społecznych – Na Maksa.....	40
3. Program Ekonomia Społeczna.....	42

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

3.1 Dolnośląski Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej	42
3.2 Pozarządowy Fundusz Pożyczkowy	43
3.3 LOWES – Leszczyński Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej	44
3.4 Człowiek – organizacja – praca	46
3.5 Nowoczesna Spółdzielnia Socjalna	48
3.6 Aktywność szansą na przyszłość	50
3.7 Portal branżowy www.przedsiębiorczoscspoleczna.pl	52

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

I. O Stowarzyszeniu

Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych (RCWIP) rozpoczęło swoją działalność statutową 8 lutego 2000 roku, wcześniej funkcjonując jako projekt Stowarzyszenia Jowisz „Punkt Informacyjny Forum Inicjatyw Pozarządowych”. Organizacja powstała w odpowiedzi na potrzebę większego zaangażowania lokalnych społeczności Dolnego Śląska w działania zaspokajające potrzeby mieszkańców regionu.

Misją organizacji jest **„Inspirowanie i wspieranie społeczności lokalnych do aktywnych działań na rzecz rozwoju oraz kształtowania świadomych postaw obywatelskich.”** Naczelnymi wartościami stowarzyszenia są: **ludzie, szacunek, zaufanie, współpraca, pasja**, a hasło przewodnie RCWIP to **„Z pasją łączymy ludzi”**.

Swoje działania RCWIP realizuje w ramach trzech głównych programów:

1. Program Wspierania Społeczeństwa Obywatelskiego

- zakładanie i funkcjonowanie NGO's
- pozyskiwanie środków na działania NGO's
- wsparcie wolontariatu i filantropii
- organizacja spotkań III sektora (np. festyn)
- wsparcie grup nieformalnych i działalności obywatelskiej,
- promocja postaw obywatelskich

2. Program Rozwoju Współpracy Lokalnej

A) rozwój współpracy

- budowanie i wspieranie partnerstw
- animowanie forów współpracy
- inkubowanie koalicji/federacji organizacji pozarządowych
- animacja społeczności, budowanie strategii

B) wzmacnianie liderów i podmiotów

- animacja i edukacja liderów
- wspierania podmiotów realizujących projekty społeczne

C) działalność ekspercka i badawcza

3. Program Ekonomia Społeczna

- przedsiębiorczość społeczna
- ekonomizacja trzeciego sektora
- wspierania spółdzielczości socjalnej

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Z pasją łączymy ludzi

Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

ul. Grabiszyńska 89/1a, 53-503 **Wrocław**, tel./fax (71) 796 30 00
ul. Matejki 6, 58-300 **Wałbrzych** tel./fax (74) 665 11 11
ul. Okrzei 10, ul. Jasna 11, 58-500 **Jelenia Góra**, tel./fax (75) 642 20 00
KRS: 0000064614, NIP: 886-25-41-896, REGON: 891098575
e-mail: rcwip@rcwip.pl, www.facebook.com/RCWIP.Wroclaw,
www.przedsiębiorczoscspoleczna.pl, www.dolnoslaskie.ngo.pl, www.wroclaw.ngo.pl

II. Podstawowe dane o organizacji

Pełna nazwa stowarzyszenia: Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

Skrót: RCWIP

Numer KRS: 0000064614

NIP: 886-25-41-896

Regon: 891098575

Strona internetowa: www.rcwip.pl

Adres, nr telefonu, nr faxu, e-mail:

Główna siedziba we Wrocławiu (Biuro i Inkubator NGO):

Pl. Solidarności 1/3/5, pok. 415 (do 31 grudnia 2015 r.)

53 – 661 Wrocław

tel. 71 796 30 00; 71 796 30 01;

fax. 71 796 30 00 wew. 20

e-mail: wroclaw@rcwip.pl

Biuro Regionalne i Inkubator NGO w Wałbrzychu:

58-300 Wałbrzych

ul. Matejki 6

tel./fax 74 665 11 11

e-mail: rcwip@rcwip.pl

Biuro Regionalne w Jeleniej Górze:

58-500 Jelenia Góra

ul. Okrzei 10,

tel./fax. 75 642 20 00

Inkubator NGO w Jeleniej Górze:

ul. Jasna 11

tel./fax 75 642 20 01

e-mail: jeleniagora@rcwip.pl

Ogólnopolska
Federacja
Organizacji
Pozarządowych

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

III. Cele statutowe organizacji zgodnie ze Statutem RCWIP z września 2010 r.:

- 1) pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób;
- 2) działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) działalność charytatywna;
- 4) podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 5) działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- 6) ochrona i promocja zdrowia;
- 7) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 8) promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 9) działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- 10) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 11) działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczość;
- 12) działalność wspomagająca rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
- 13) działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 14) nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie;
- 15) wypoczynek dzieci i młodzieży;
- 16) kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 17) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu;
- 18) ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego;
- 19) turystyka i krajoznawstwo;
- 20) porządek i bezpieczeństwo publiczne;
- 21) obronność państwa i działalność Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 22) upowszechnienie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
- 23) ratownictwo i ochrona ludności;
- 24) pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
- 25) upowszechnienie i ochrona praw konsumentów;
- 26) działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
- 27) promocja i organizacja wolontariatu;

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

- 28) pomoc Polonii i Polakom za granicą;
- 29) działalność na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
- 30) promocja Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
- 31) działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
- 32) przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym;
- 33) działalność wspomagająca technicznie, merytorycznie, szkoleniowo, informacyjnie, finansowo organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie działające w zakresie określonym w pkt 1-32.

Potrzeby na jakie odpowiada organizacja oraz miejsca świadczenia usług:

- (a) zwiększenia profesjonalizacji organizacji i instytucji działających na rzecz rozwoju zasobów ludzkich w celu podnoszenia skali i jakości ich działań,
- (b) zwiększenie absorpcji środków krajowych oraz funduszy europejskich,
- (c) rozwój inicjatyw obywatelskich zmierzających do rozwiązywania lokalnych problemów społecznych, w tym łączących potencjał sektorów pozarządowego, publicznego i biznesu,
- (d) gromadzenie, opracowywanie i upowszechnianie informacji związanych z rozwojem lokalnym.

1. Usługi były świadczone stacjonarnie w biurach w Wałbrzychu, we Wrocławiu oraz w Jeleniej Górze.
2. Usługi wyjazdowe w siedzibach organizacji i instytucji były świadczone na terenie całego woj. dolnośląskiego.

Odbiorcy działań:

1. Organizacje pozarządowe;
2. Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
3. Ochotnicze Hufce Pracy;
4. Agencje zatrudnienia
5. Instytucje szkoleniowe;
6. Przedsiębiorcy i organizacje przedsiębiorców;
7. Szkoły;
8. Jednostki naukowe;
9. Spółdzielnie socjalne
10. Osoby indywidualne i grupy nieformalne.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Z pasją łączymy ludzi

Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

ul. Grabiszyńska 89/1a, 53-503 **Wrocław**, tel./fax (71) 796 30 00

ul. Matejki 6, 58-300 **Wałbrzych** tel./fax (74) 665 11 11

ul. Okrzei 10, ul. Jasna 11, 58-500 **Jelenia Góra**, tel./fax (75) 642 20 00

KRS: 0000064614, NIP: 886-25-41-896, REGON: 891098575

e-mail: rcwip@rcwip.pl, www.facebook.com/RCWIP.Wroclaw,

www.przedsiębiorczoscspoleczna.pl, www.dolnoslaskie.ngo.pl, www.wroclaw.ngo.pl

IV. Struktura organizacji w 2015 r.

Zarząd

Przewodniczący Zarządu

Łukasz Domagała

Wiceprzewodnicząca Zarządu

Karolina Małąg

Sekretarz Zarządu

Bogusława Ułanowicz- Pęcherzyk

Komisja Rewizyjna

Przewodniczący Komisji

Mirosław Nispoń

Członek Komisji

Honorata Ziubrak

Członek Komisji

Sylwia Matuszko

Dyrektor RCWIP: Mirosława Hamera

Dyrektor finansowy: Agnieszka Szuba

Kierownik biura we Wrocławiu: Marcin Woźniak

Kierownik biura w Wałbrzychu: Sylwia Matuszko

Kierownik biura w Jeleniej Górze: Honorata Ziubrak

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

V. Zespół RCWIP

1. Dane liczbowe:

Pracownicy etatowi:	20
Współpracownicy:	5
Wolontariusze/stażysty:	4
Trenerzy:	19
Doradcy:	19
Ekspertki:	10

2. Członkowie zespołu RCWIP:

a) stały zespół:

Łukasz Domagała – Przewodniczący Zarządu RCWIP, Dyrektor ds. rozwoju, Prezes Sieci SPLOT, odpowiedzialny za przygotowanie i wdrażanie długofalowych planów rozwoju RCWIP, certyfikowany Trener Szkoły Trenerów Biznesu i Doradców Personalnych Pracowni Psychologicznej Elżbiety Sołtys.

Karolina Małąg - W RCWIP od 2005 roku. Od 2010 roku Wiceprzewodnicząca Zarządu RCWIP. Animatorka lokalnych partnerstw. Doradczynie i szkoleniowiec z zakresu: pozyskiwania funduszy ze środków krajowych i unijnych, budowania i zarządzania projektem oraz zespołem projektowym, budowania i zarządzania partnerstwem lokalnym, planowania strategicznego. Specjalistka Programu EURO-NGO. Certyfikowana Trenerka i Animatorka Krajowego Ośrodka EFS. Absolwentka "Szkoły Trenerów Biznesu i Doradców Personalnych" Pracowni Psychologicznej Elżbiety Sołtys, koordynatorka projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej. Członkini Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu.

Bogusława Ułanowicz-Pęcherczyk – Sekretarz Zarządu, Animatorka, Trenerka, Specjalistka z zakresu uzależnień, przemocy, pracy grupowej, terapii indywidualnej, komunikacji, mediacji i negocjacji, budowania zespołu. Magister pedagogiki o specjalnościach: socjoterapia, resocjalizacja, pedagogika opiekuńcza, magister psychologii - Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej w Warszawie, Absolwentka studiów podyplomowych: Socjoterapia, Resocjalizacja. Certyfikowany Trener Szkoły Trenerów Biznesu i Doradców Personalnych Pracowni Psychologicznej Elżbiety Sołtys.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Mirosława Hamera – Dyrektor RCWIP, Trenerka, Doradca w zakresie pozyskiwania środków przez organizacje oraz projektów innowacyjnych i ponadnarodowych w ramach EFS, Koordynatorka projektu innowacyjnego (POKL,VII) na Pozarządowy Fundusz Pożyczkowy magister prawa, animator kultury specjalizacja filmowa, Certyfikowana Trenerka Szkoły Trenerów Biznesu i Doradców Personalnych Pracowni Psychologicznej Elżbiety Sołtys, uczestniczka projektu Wachlarz Trenerów realizowanego przez Pracownię Psychologiczną Elżbiety Sołtys.

Agnieszka Szuba - Dyrektor finansowy RCWIP, Koordynatorka projektu „Człowiek-organizacja- praca” oraz „Modelowe Rady Działalności Pożytku Publicznego”. Trenerka kluczowa Regionalnego Ośrodka EFS we Wrocławiu. Doradczyni i trenerka z zakresu prowadzenia podmiotów ES aspekty prawne/finansowe, tworzenie biznesplanów, tworzenie nowych usług, budowania i zarządzania projektem, zarządzania zespołem, pozyskiwania środków. Magister socjologii specjalność: socjologia ogólna, Dyplom licencjata specjalność: doradztwo personalne, Absolwentka Studiów Podyplomowych "Zarządzanie Podmiotami Ekonomii Społecznej", Szkoły Trenerów Organizacji Pozarządowych STOP/SPLIT, Szkoły Trenerów Modelu Współpracy oraz warsztatów doradztwa biznesowego.

Sylwia Matuszko - kierownik biura w Wałbrzychu, koordynatorka po stronie partnera projektu „Aktywność szansą na przyszłość”, koordynatorka po stronie Lidera projektu "Wałbrzyska Akademia Konsultacji Społecznych". Jako koordynatorka projektów, odpowiedzialna za rozliczanie wniosków płatniczych, kwalifikowalność wydatków, rozliczenia finansowe, sprawozdawczość projektową. Doradca ekonomii społecznej dla organizacji pozarządowych, opiekunka grupy podczas szkoleń w ramach projektu „Aktywność szansą na przyszłość”. Absolwentka Szkoły Trenerów Organizacji Pozarządowych STOP/SPLIT.

Radosław Bednarski – W RCWIP od 2003 roku. Doradca ds. funkcjonowania organizacji pozarządowych, redaktor serwisu regionalnego portalu ngo.pl: www.dolnoslaskie.ngo.pl, koordynator Dolnośląskiego Festiwalu Wolontariatu organizowanego przez Partnerstwo na Rzecz Promocji i Rozwoju Wolontariatu na Dolnym Śląsku "Razem dla Wolontariatu". Ekspert w ramach ogólnopolskiego programu "Dobry Wolontariat" w województwie dolnośląskim. Trener antydyskryminacyjny oraz z zakresu wolontariatu. Strażnik archiwum i biblioteczki RCWIP. Posiada licencjat z socjologii o specjalności psychosocjologia.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Małgorzata Tomaszewicz - koordynator i opiekun grupy w projekcie "Seniorlokomotywą społeczności", specjalista do spraw promocji ES, asystentka koordynatora, Magister politologii, specjalizacja stosunki międzynarodowe i europeistyka, ukończony cykl szkoleń „Polityka równości płci dla instytucji rynku pracy”.

Anna Sędziak (Borek) - animatorka, doradczynie i szkoleniowiec z zakresu: funkcjonowanie organizacji pozarządowych, metodologia projektowa, wolontariat, funkcjonowanie partnerstw lokalnych, angażowanie społeczności lokalnych, Magister pedagogiki, specjalność andragogika, Absolwentka Szkoły Trenerów Organizacji Pozarządowych i Kursu Dramy Stosowanej. Uczestniczka „Szkoły Treningu Grupowego”.

Honorata Ziubrak - Kierownik biura regionalnego w Jeleniej Górze, koordynatorka projektu: Jeleniogórskie Centrum Przedsiębiorczości Społecznej, animatorka w ramach projektu: Jeleniogórskie Wzorce Konsultacji Społecznych, animatorka tworzenia nowych Rad Działalności Pożytku Publicznego, koordynator i opiekun finansowy Pozarządowego Funduszu Pożyczkowego. Absolwentka Szkoły Młodych Trenerów organizowanej przez Instytut Edukacji Społecznej, uczestniczka warsztatów z doradztwa biznesowego (zakończonych egzaminem) organizowanych przez Fundusz Współpracy, magister ekonomii, specjalizacja integracja europejska, ukończone studia podyplomowe z zakresu Komunikowania i Kreowania Wizerunku Publicznego.

Paulina Dobrowolska - Kierownik oraz doradca kluczowy Regionalnego Ośrodka EFS w Jeleniej Górze oraz we Wrocławiu, doradca z zakresu ekonomii społecznej, pozyskiwania funduszy ze środków krajowych i unijnych, budowania i zarządzania projektem, asystentka koordynatora w projekcie „Człowiek – Organizacja – Praca”, koordynatorka finansów w biurze jeleniogórskim. Magister ekonomii o specjalności zarządzanie gospodarką turystyczną i hotelarstwem, Absolwentka Szkoły Trenerów STOP/SLOT, uczestniczka warsztatów doradztwa biznesowego (zakończonych egzaminem) organizowanych przez Fundusz Współpracy.

Agnieszka Mroczek-Czetwertyńska - Doradca z zakresu przedsiębiorczości społecznej, aspektów formalno – prawnych funkcjonowania organizacji pozarządowych, tworzenia projektów i pozyskiwania środków przez organizacje pozarządowe, koordynatorka organizacji i monitoringu wsparcia pomostowego w projekcie "Człowiek-Organizacja-Praca", doradca i opiekun grup w projekcie „Jeleniogórskie Wzorce Konsultacji Społecznych”, doktor nauk ekonomicznych, ukończony Kurs pedagogiczny, Absolwentka Szkoły Trenerów Modelu Współpracy.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Marcin Woźniak - Koordynator projektów, specjalista kadrowo-finansowy, szkoleniowiec i doradca w zakresie prawa pracy, kadr, rozliczania wniosków płatniczych, kwalifikowalności wydatków, rozliczenia finansowe, sprawozdawczość projektowa, kontrolami projektowymi oraz instytucjami państwowymi, prowadzenia działalności odpłatnej i gospodarczej w podmiotach ekonomii społecznej, zakładania działalności gospodarczej, zasad współpracy z US, ZUS; magister nauk ekonomicznych, absolwent studiów podyplomowych: „Nowoczesne zarządzanie kadrami” – UE Wrocław.

Marta Borowiec-Salwa - Koordynatorka OWESu: Jeleniogórskiego Centrum Przedsiębiorczości Społecznej, Koordynatorka i animatorka w projekcie Fani Inicjatywy Lokalnej zaangażowana w organizację różnych przedsięwzięć w organizacji (event specialist) m.in.: Forum Partnerstw Lokalnych, Dolnośląskiego Festiwalu Wolontariatu, Gali Dolnośląskiego Wolontariusza Roku, magister nauk społecznych, specjalizacja: Integracja Europejska, Absolwentka Szkoły Trenerów Szkoły Trenerów STOP/SPLIT oraz Szkoły Trenerów Modelu Współpracy.

Agnieszka Kossowska - specjalistka finansowo- kadrowa we Wrocławiu, odpowiedzialna za kwalifikowalność wydatków projektowych, prowadzenie dokumentacji finansowej projektów, rozliczania wniosków płatniczych oraz wsparcie działu księgowości i kadr. Ukończone Policealne studium zawodowe o specjalizacji: finanse i rachunkowość.

Anna Guźda - w RCWIP od 2007 r. Animatorka i doradczyni w projekcie Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego we Wrocławiu, „Modelowe Rady Działalności Pożytku Publicznego” oraz „Modelowa Akademia Konsultacji Społecznych – Na Maksa”; zastępczyni sekretarza w projekcie „Ogólnopolska Debata – III sektor dla Polski”. Uczestniczka sieci „Równość i Różnorodność – praktycznie”. Certyfikowana trenerka w ramach projektu współfinansowanego z EFS „Od diamentu do brylantu zaawansowanie szkolenia trenerskie” prowadzonego przez Pracownię Psychologiczną im. Elżbiety Sołtys w Krakowie. Koordynatorka Dolnośląskiego Forum Pełnomocników ds. współpracy z NGO. Z wykształcenia magister nauk o rodzinie.

Aleksandra Kida - Główna księgowa Stowarzyszenia, doradca i szkoleniowiec w zakresie rachunkowości, magister ekonomii - specjalizacja: finanse i rachunkowość przedsiębiorstw, absolwentka studiów podyplomowych - specjalizacja: podatki i doradztwo podatkowe; ukończony kurs samodzielnego księgowego, posiada Uprawnienia Ministra Finansów do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Sandra Kmiecik (Tomaszewska) - animatorka i doradczyni w projekcie „Regionalnego Ośrodka Europejskiego Funduszu Społecznego”, doradczyni w zakresie aspektów formalno

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

– prawnych funkcjonowania organizacji pozarządowej, tworzenia projektów i pozyskiwania środków przez organizacje pozarządowe, zasad tworzenia dokumentów i realizacji inicjatywy lokalnej zgodnej z Ustawą o DPPioW, zasady równości szans; ukończony cykl szkoleniowy „Szkoła Trenerów Modelu Współpracy” oraz udział w sieci „Równość i Różnorodność – praktycznie”; ukończyła studia podyplomowe „Zarządzanie podmiotami Ekonomii Społecznej” oraz studia magisterskie na filologii polskiej.

Joanna Kowalska-Śliwa – specjalistka do spraw informacji i promocji w Regionalnym Ośrodku EFS we Wrocławiu. Doradczyni z zakresu zakładania organizacji pozarządowych, tworzenia projektów, pozyskiwania środków finansowych ze źródeł krajowych oraz unijnych. W RCWIP zajmuje się również działalnością Dolnośląskiego Forum Pomocy Społecznej. Ukończyła studia magisterskie na kierunku Stosunki Międzynarodowe na Uniwersytecie Wrocławskim.

Jacek Werpulewski – Koordynator Działań Partnera ds. Wdrażania Projektu i Kontroli w projekcie Nowoczesna Spółdzielnia Socjalna, Opiekun Finansowy w Pozarządowym Funduszu Pożyczkowym, Administrator ds. Spółdzielni Socjalnych w projekcie LOWES-Leszczyński Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej. Doradca i szkoleniowiec z zakresu budowy marki, reklamy, biznesplanów, strategii marketingowo-sprzedażowych, identyfikacji wizualnej oraz prowadzenia działalności odpłatnej i gospodarczej w organizacjach pozarządowych i spółdzielniach socjalnych. Magister politologii o specjalizacji marketing polityczny. Ukończył warsztaty doradztwa biznesowego dla doradców ośrodków wsparcia ekonomii społecznej.

b) współpracownicy RCWIP

Zenon Matuszko - Ekspert, Animator współpracy dolnośląskich Ośrodków Pomocy Społecznej posiadających certyfikat CAL, Osoba wspierająca Dolnośląskie Forum Pełnomocników NGO oraz prowadzący Laboratorium Ekonomii Społecznej na Dolnym Śląsku, Magister historii, Absolwent studiów podyplomowych: Zarządzanie gospodarką społeczną (Uniwersytet Warszawski), Superwizja w animacji i współpracy środowiskowej (Uniwersytet Gdański i Stowarzyszenie CAL), Absolwent Szkoły Trenerów Biznesu i Doradców Personalnych prowadzonej przez Pracownię Psychologiczną Elżbiety Sołtys.

Alicja Łukaszewicz - Trenerka, Animatorka, Specjalistka z zakresu komunikacji, mediacji, negocjacji, pracy grupowej, terapii indywidualnej i budowania zespołu, Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogiczna w Szklarskiej Porębie, magister resocjalizacji, Certyfikowany Trener Szkoły Trenerów Biznesu i Doradców Personalnych Pracowni

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Psychologicznej Elżbiety Sołtys, Absolwentka Studium Interwencji Kryzysowej – Dolnośląskie Centrum Psychoterapii,

Bartłomiej Bartkowiak – Szkoleniowiec i Doradca z zakresu zakładania i prowadzenie organizacji pozarządowych, aspekty formalno-prawne, zakładanie i prowadzenie spółdzielni socjalnych, Magister socjologii specjalność: socjologia ogólna, Dyplom licencjata specjalność: psychologia społeczna, Absolwentka Szkoły Doradców Ekonomii Społecznej STOP/ SPLOT.

Anna Drozd – aplikantka adwokacka przy Okręgowej Radzie Adwokackiej we Wrocławiu, pracownik Kancelarii Adwokackiej adw. Jacka Szymańskiego, doktorantka w Katedrze Postępowania Karnego na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Agnieszka Maltz - Animatorka Klubu Seniora i Klubu Wolontariusza w Centrum Aktywności Lokalnej w Wałbrzychu. Posiada tytuł licencjata z animacji kultury, magister pedagogiki. Posiada oświadczenie jako kurator społeczny, pracownik socjalny. Osoba komunikatywna, twórcza, posiada umiejętności pracy zespołowej. Współpracuje z RCWIP przy realizacji projektów dla seniorów.

c) wolontariusze

Jarosław Pluta - wolontariusz w RCWIP od 2011 r., student 5 roku na kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna, dziennikarz i fotoreporter serwisu regionalnego portalu ngo.pl: www.dolnoslaskie.ngo.pl, wolontariusz podczas rocznego pobytu w Republice Południowej Afryki, gdzie prowadził zajęcia edukacyjne dla dzieci z dwóch sierocińców, w tym dla dzieci do lat 3 zarażonych wirusem HIV. Wolontariusz podczas kolonii dla podopiecznych Fundacji Spełnienie w Międzywodziu w 2014 r., gdzie prowadził grę edukacyjną dla dzieci i młodzieży na temat Afryki.

Jan Walkowiak – wolontariusz w Centrum Aktywności Lokalnej w Wałbrzychu. Artysta plastyk. Współpracuje z RCWIP przy realizacji wielu projektów i inicjatyw, podczas których prowadzi zajęcia artystyczne z seniorami, realizuje oprawę graficzną wydarzeń itp.

Dominik Zajda – wolontariusz w Centrum Aktywności Lokalnej w Wałbrzychu. Współpracuje z RCWIP przy realizacji wielu projektów i inicjatyw wspierając merytoryczno-techniczną organizację wydarzeń takich jak gry terenowe, konferencje itp.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Z pasją łączymy ludzi

Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

ul. Grabiszyńska 89/1a, 53-503 **Wrocław**, tel./fax (71) 796 30 00

ul. Matejki 6, 58-300 **Wałbrzych** tel./fax (74) 665 11 11

ul. Okrzei 10, ul. Jasna 11, 58-500 **Jelenia Góra**, tel./fax (75) 642 20 00

KRS: 0000064614, NIP: 886-25-41-896, REGON: 891098575

e-mail: rcwip@rcwip.pl, www.facebook.com/RCWIP.Wroclaw,

www.przedsiębiorczoscspoleczna.pl, www.dolnoslaskie.ngo.pl, www.wroclaw.ngo.pl

Arkadiusz Niedźwiedzki – wolontariusz w Centrum Aktywności Lokalnej w Wałbrzychu. Współpracuje z RCWIP przy realizacji wielu projektów i inicjatyw wspierając merytoryczno-techniczną organizację wydarzeń takich jak gry terenowe, konferencje itp.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

VI. Przedstawiciele RCWIP w ciałach doradczych

1. **Krajowe Forum Terytorialne** - Mirosława Hamera
2. **Regionalne Forum Terytorialne w woj. dolnośląskim** - Mirosława Hamera
3. **Komitet Monitorujący Program Operacyjny Kapitał Ludzki** - Mirosława Hamera, Łukasz Domagała
4. **Komitet Monitorujący Program Operacyjny Europejskiej Współpracy Terytorialnej Polska-Saksonia** - Honorata Ziubrak
5. **Podkomitet Monitorujący Program Operacyjny Kapitał Ludzki w woj. dolnośląskim** - Agnieszka Szuba
6. **Grupa robocza ds. kwestii horyzontalnych KM PO KL** - Przewodnicząca grupy Mirosława Hamera, Łukasz Domagała
7. **Grupa robocza ds. dobrego rządzenie KM PO KL** - Łukasz Domagała
8. **Grupa robocza ds. integracji społecznej PKM PO KL** - Przewodnicząca grupy Agnieszka Szuba
9. **Krajowa Sieć Tematyczna ds. Dobrego rządzenia (PO KL)** – Łukasz Domagała, Mirosława Hamera
10. **Regionalna Sieć Tematyczna (PO KL)** - Karolina Małąg, Mirosława Hamera, Zenon Matuszko
11. **Regionalna Grupa Sterująca Ewaluacją komponentem regionalnym PO KL** - Marta Borowiec-Salwa
12. **Regionalna Informacyjna Grupa Robocza** - Paulina Dobrowolska, Karolina Małąg
13. **Rada Ekonomii Społecznej** - Mirosława Hamera, Łukasz Domagała
14. **Powiatowa Rada Zatrudnienia (Jelenia Góra)** - Honorata Ziubrak
15. **Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu** - Karolina Małąg
16. **Rada Programowa Stowarzyszenia Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej "CAL"** - Zenon Matuszko
17. **Grupa Dialogu Społecznego ds. Wolontariatu przy Urzędzie Miejskim we Wrocławiu** - Radosław Bednarski, Marta Borowiec-Salwa.
18. **Partnerstwo Jeleniogórska Ekonomia Społeczna** - Zenon Matuszko (członek RCWIP);
19. **Powiatowa Rada Rynku Pracy w Wałbrzychu** – Karolina Małąg;
20. **Grupa ds. tworzenia standardów tworzenia rad pożytku publicznego** - Zenon Matuszko (członek RCWIP);
21. **Grupa robocza wspierającej prace nad przygotowaniem RPO Województwa Dolnośląskiego** - Zenon Matuszko (członek RCWIP);

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

22. Zastępca Przewodniczącej Dolnośląskiego Forum Pomocy Społecznej, Grupa Robocza ds. przygotowania Programu Współpracy INTERREG Polska-Saksonia 2014-2020 - Zenon Matuszko (członek RCWIP);

23. Członek Rady Honorowej Park Wielokulturowy Stara Kopalnia w Wałbrzychu - Zenon Matuszko (członek RCWIP);

24. Członek Stałej Konferencji Współpracy przy wojewodzie dolnośląskim - Zenon Matuszko (członek RCWIP);

25. Koordynator Koalicji Wałbrzyskich Organizacji Pozarządowych w latach 2005 – 2008 - Zenon Matuszko (członek RCWIP)

26. Dolnośląska Wojewódzka Rada Zatrudnienia 2009-2013 – Łukasz Domagała

W 2015 roku przedstawiciele RCWIP uczestniczyli także w pracach grup roboczych tworzących projekty **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Programu Polska-Saksonia (2013-2020), Regionalnego Programu Operacyjnego dla woj. dolnośląskiego (2013-2020)** w tym zainicjowali i prowadzili grupę ds. ekonomii społecznej w ramach RPO.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

VII. Partnerzy RCWIP oraz organizacje i instytucje współpracujące

1. Sieci lokalne/regionalne/ogólnopolskie

- Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT
- Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych
- Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych
- Dolnośląska Federacja Profilaktyki Uzależnień „Śleza”
- Dolnośląskie Forum Pomocy Społecznej
- Partnerstwo Lokalne na rzecz Śródmieścia Wałbrzycha pn. EPICENTRUM
- Partnerstwo na rzecz Promocji i Rozwoju Wolontariatu na Dolnym Śląsku „Razem dla Wolontariatu”

2. Formalne i nieformalne porozumienia

- Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej
- Forum Aktywności Lokalnej
- Stowarzyszenie Animatorów Rozwoju „ZMIANA”
- Krajowy Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego
- Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
- Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
- Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z Wrocławia
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z Wałbrzycha
- Stowarzyszenie Żyj Kolorowo
- Stowarzyszenie Semper Avanti
- Stowarzyszenie Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiolowych „TRATWA”
- Fundacja Wspierania Organizacji Pozarządowych UMBRELLA
- Stowarzyszenie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości
- Fundacja Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci
- Fundacja Aktywny Senior
- Wałbrzyskie Towarzystwo Oświatowe
- Stowarzyszenie „Radość Życia”
- Urząd Miasta Jelenia Góra
- Urząd Miasta Wałbrzycha
- Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego
- Miejskie Centrum Wolontariatu we Wrocławiu
- Firma PwC Sp. z o.o.
- Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu w Warszawie
- Fundacja Pracownia Badań i Innowacji Społecznych STOCZNIA
- Starostwo Powiatowe we Wrocławiu

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

- Starostwo Powiatowe w Wałbrzychu
- Urząd Gminy Dzierżoniów
- Urząd Miasta i Gminy Międzybórz
- Rada Wspólnoty Samorządowej „Podgórze”
- Rada Wspólnoty Samorządowej „Nowe Miasto”
- Rada Wspólnoty Samorządowej „Śródmieście”
- Muzeum w Wałbrzychu
- Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna „Biblioteka pod Atlantami” w Wałbrzychu
- Miejski Zarząd Budynków „BOK” Śródmieście w Wałbrzychu

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

VIII. Struktura źródeł finansowania

1. Przychód w 2015 roku wyniósł: 676 870,46 zł

A) Granty/dotacje 619 710,85 zł w tym (koszty):

- ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (regionalne, centralne, pomoc techniczna): 601 000,85 zł

- ze środków krajowych samorządu terytorialnego oraz instytucji rządowych: 18 710 zł

B) Działalność odpłatna w zakresie wspomagania innych organizacji: 13 027,07 zł

C) Działalność gospodarczą (PKD 2007: 85.59 B, 88.99 Z): 35 302,80 zł

Prowadzona działalność gospodarcza miała charakter pomocniczy, a cały dochód z działalności gospodarczej został przeznaczony wyłącznie na realizację celów statutowych RCWIP.

D) Darowizny: 8600 zł

E) Składki członkowskie: 150 zł

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

IX. Przedsięwzięcia zrealizowane w 2015 r.

1. Program Wspierania Społeczeństwa Obywatelskiego

1.1 Inkubatory „Przestrzeń NGO” (Wrocław, Wałbrzych, Jelenia Góra)

Czas trwania: od 2000 r.- do chwili obecnej

Źródło finansowania:

realizowane projekty, środki własne

Cel główny:

Poprawa funkcjonowania grup nieformalnych oraz organizacji pozarządowych poprzez wsparcie na każdym etapie funkcjonowania.

Odbiorcy: (liczba i rodzaj)

- osoby indywidualne
- grupy
- organizacje pozarządowe

Tematyka/zakres wsparcia:

Doradztwo, konsultacje, informacja, szkolenia, udostępnienia adresu na siedzibę, obsługa sekretariatu

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015 r.:

Wrocław:

1. w 2015 r. 1 organizacja pozarządowa korzystała z adresu inkubatora.

2. w 2015 r. odbyły się następujące **szkolenia:**

a) Jak stworzyć dobry projekt do Programu FIO 2016 – 8h – 18 osób

b) Uchodźca + Islam = Człowiek. Przeciwdziałajmy mowie nienawiści – 8h – 5 osób

3. w 2015 r. odbyło się **doradztwo** z zakresu zakładania i funkcjonowania organizacji pozarządowych, tworzenia projektu, ochrony danych osobowych, zasad prowadzenia kadr w organizacji, księgowości w organizacji, pozyskiwania wolontariuszy, zasad ubiegania się o status OPP. Udzielonych zostało 12 porad (20h)

Wałbrzych:

1. w 2015 r. odbyły się następujące **szkolenia:**

a) Dobry Wolontariat – standardy współpracy z wolontariuszami – 8h – 16 osób

- b) Jak stworzyć dobry projekt – 8h – 17 osób
- c) Jak stworzyć dobry projekt do Programu FIO 2016 – 8h – 21 osób
- d) Dobry Wolontariat – standardy współpracy z wolontariuszami – 8h – 9 osób
- e) Uchodźca + Islam = Człowiek. Przeciwdziałajmy mowie nienawiści – 8h – 21 osób
- f) Tworzenie i rozliczanie oferty realizacji zadania publicznego – 8h – 12 osób

2. w 2015 r. odbyło się **doradztwo** z zakresu zakładania i funkcjonowania organizacji pozarządowych, tworzenia projektu, zasad ubiegania się o status OPP. Udzielonych zostało 12 porad (16h)

Jelenia Góra:

1. w 2015 r. odbyło się **doradztwo** z zakresu przygotowania projektu do FIO, budowania projektu, budżetu obywatelskiego w JG- przygotowania projektu, rejestracji NGO w KRS, zmiany w KRS, zakładania NGO, pozyskiwania środków finansowych i konsultacji statutu. Udzielonych zostało 69,5h porad.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

1.2 Dolnośląski Festiwal Wolontariatu 2015

Projekt realizowany w partnerstwie formalnym ze Stowarzyszeniem „Żyj Kolorowo”, Fundacją Wspierania Organizacji Pozarządowych „Umbrella”, Fundacją Aktywny Senior, Stowarzyszeniem Semper Avanti, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bielawie, Stowarzyszeniem Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiolowych TRATWA, Fundacją „Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci”

oraz nieformalnymi partnerami: Stowarzyszeniem Centrum Wolontariatu w Warszawie, Miejskim Centrum Wolontariatu we Wrocławiu, Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego, Firmą PwC.

Czas trwania: 01.04.2015 – 31.12.2015

Budżet projektu ogólny, w tym na 2015 rok:

18 510 zł w tym na rok 2015: 18 510 zł

Źródło finansowania:

- Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
- Urząd Miejski we Wrocławiu

Cel główny:

Promocja wolontariatu oraz zwiększenie aktywności obywatelskiej wśród co najmniej 100 mieszkańców województwa dolnośląskiego.

Cele szczegółowe:

- budowanie w społeczeństwie dolnośląskim pozytywnego wizerunku wolontariusza
- kreowanie wolontariatu jako modnego, ciekawego i atrakcyjnego zajęcia bez względu na wiek
- podniesienie świadomości społeczeństwa na temat wolontariatu
- podniesienie kompetencji dolnośląskich podmiotów korzystających z wolontariatu i ich wolontariuszy
- wymiana doświadczeń i dobrych praktyk
- promowanie standardów współpracy z wolontariuszami
- rozpowszechnianie informacji dotyczących wolontariatu na Dolnym Śląsku
- integracja środowiska dolnośląskiego wolontariatu

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Odbiorcy: (liczba i rodzaj)

- 221 uczestników Dolnośląskiego Forum Wolontariatu (przedstawiciele organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, firm odpowiedzialnych społecznie z terenu województwa dolnośląskiego oraz całej Polski, osoby indywidualne).
- 297 uczestników Gali Wolontariatu (nominowani i nominujący w konkursach wolontariackich).

Tematyka/zakres wsparcia:

promocja wolontariatu, integracja środowiska, edukacja międzypokoleniowa

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015 r.:

- liczba wydanych kompletów materiałów Festiwalowych dla „stałych” uczestników – 221
- liczba spotkań Rady Koordynacyjnej Partnerstwa – 12
- liczba dni Dolnośląskiego Festiwalu Wolontariatu – 4
- liczba godzin zajęć podczas Dolnośląskiego Forum Wolontariatu – 20
- liczba „stałych” uczestników Forum – 221
- liczba osób nominowanych w Konkursach wolontariackich – 31
- liczba uczestników Dolnośląskiej Gali Wolontariatu – 297
- liczba uczestników Koncertu – 297
- liczba uczestników warsztatów, debat, wykładów, paneli dyskusyjnych – 221

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

1.3 Żywa Biblioteka/Human Library Wałbrzych

Projekt realizowany w partnerstwie nieformalnym z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Centrum Aktywności Lokalnej w Wałbrzychu

Czas trwania: 20.11.2015

Budżet projektu ogólny, w tym na 2015 rok:

3500 zł w tym na rok 2015: 3500 zł

Źródło finansowania:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu
- Środki własne

Cel główny:

- zwiększenie wiedzy i świadomości mieszkańców Wałbrzycha i okolic na temat stereotypów i uprzedzeń dotyczących grup dyskryminowanych za pomocą metody „Żywa Biblioteka”

Odbiorcy: (liczba i rodzaj)

Mieszkańcy Wałbrzycha

Tematyka/zakres wsparcia:

Żywa Biblioteka to projekt, który umożliwi Czytelnikom/czkom nieformalny kontakt z przedstawicielami grup społecznych obarczonych stereotypami, uprzedzeniami, wykluczeniem i dyskryminacją. Polega ona na osobistej rozmowie z reprezentantem/tką grupy doświadczającej stereotypów, uprzedzeń, wykluczenia i dyskryminacji, która trwa określony czas, zazwyczaj trzydzieści minut. Rozmowa ma luźny charakter: całe wydarzenie, w szczególności spotkanie z Żywą Książką odbywa się w intymnej, przyjaznej atmosferze. Żywa Biblioteka jest miejscem, w którym szczególne rolę mają grupy i osoby spotykające się ze stereotypami, uprzedzeniami, dyskryminacją i wykluczeniem. Pełnią one rolę Żywych Książek. Żywa Biblioteka dotyczy problemu dyskryminacji w możliwie najszerszym kontekście. Dlatego Żywe Książki pochodzą z bardzo różnorodnych środowisk, mają zróżnicowany status społeczny, wyznanie, zawód, odcień koloru skóry, orientację seksualną, status materialny, wykształcenie, sprawność, wiek, poglądy, wygląd. Łączy ich wspólny cel: promowanie praw człowieka i akceptacji wobec inności poprzez przekazanie swojego doświadczenia.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015 r.:

- liczba uczestników Żywej Biblioteki - 41
- liczba godzin Żywej Biblioteki - 8
- liczba Żywych Książek biorących udział w Żywej Bibliotece - 9
- liczba wypożyczeń Żywych Książek podczas Żywej Biblioteki - 55

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

1.4 Portal wrocławskich organizacji pozarządowych: www.wroclaw.ngo.pl

Czas trwania:

01.12.2009-do chwili obecnej

Źródło finansowania:

realizowane projekty, środki własne

Cel główny:

Promocja działalności organizacji pozarządowych we Wrocławiu.

Cele szczegółowe:

- Upowszechnienie informacji o planowanych wydarzeniach (w tym szkoleniach, konkursach, projektach itd...)
- Publikacja autorskich artykułów dotyczących wrocławskiego sektora organizacji pozarządowych oraz ważnych, uniwersalnych informacji związanych z funkcjonowaniem III sektora
- Promocja wrocławskich organizacji pozarządowych.

Odbiorcy:

- przedstawiciele (pracownicy, współpracownicy oraz członkowie) wrocławskich organizacji pozarządowych
- wszyscy zainteresowani rozwojem sektora organizacji pozarządowych we Wrocławiu

Tematyka/zakres wsparcia: promocja ciekawych wydarzeń, inicjatywy z sektora organizacji pozarządowych we Wrocławiu; wywiady z interesującymi ludźmi zajmującymi się tematyką organizacji pozarządowych, informacje o planowanych wydarzeniach (m.in. o projektach, szkoleniach i warsztatach)

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015 r.:

- Liczba odsłon: 33 581
- Liczba niepowtarzalnych użytkowników: 11 986
- Liczba tekstów autorskich: teksty publikowane wcześniej na stronach innych portali: 13 oraz wspólne z portalem www.dolnoslaskie.ngo.pl
- Patronaty medialne nad 1 wydarzeniem (wspólnie z portalem dolnoslaskie.ngo.pl):
  - Dolnośląski Festiwal Wolontariatu, którego integralną częścią jest Gala Wolontariatu. Festiwal jest przestrzenią, w której wolontariusze działający na terenie województwa mogą wymienić się doświadczeniem, wziąć udział w warsztatach i zintegrować się.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

1.5 Portal dolnośląskich organizacji pozarządowych: www.dolnoslaskie.ngo.pl

Czas trwania:

2002- do chwili obecnej

Źródło finansowania:

realizowane projekty, środki własne

Cel główny:

Promocja organizacji pozarządowych z Dolnego Śląska.

Cele szczegółowe:

- Upowszechnienie informacji o planowanych wydarzeniach (w tym szkoleniach, konkursach, projektach itd.)
- Publikacja autorskich artykułów dotyczących dolnośląskiego sektora organizacji pozarządowych.
- Promocja dolnośląskich organizacji pozarządowych.

Odbiorcy:

przedstawiciele (pracownicy, współpracownicy oraz członkowie) dolnośląskich organizacji pozarządowych oraz wszyscy zainteresowani rozwojem III sektora na Dolnym Śląsku.

Tematyka/zakres wsparcia:

- promocji sektora organizacji pozarządowych;
- promocji ciekawych wydarzeń, inicjatyw realizowanych przez dolnośląskie organizacje pozarządowe;
- informowaniu o planowanych wydarzeniach (m.in. o projektach, szkoleniach i warsztatach) oraz ogłoszeniach dotyczących wolontariatu, praktyk oraz staży w organizacjach pozarządowych, nawiązywaniu współpracy pomiędzy organizacjami itp.

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015 r.:

- Liczba wizyt: 27 759
- Liczba odsłon: 57 501
- Liczba niepowtarzalnych użytkowników: 13 434
- Liczba tekstów autorskich: 44
- Liczba udzielonych patronatów medialnych: 5
  - Dolnośląski Festiwal Wolontariatu 2015
  - Brave Kids Wałbrzych 2015
  - Żywa Biblioteka Wrocław 2015
  - Dolnośląskie Targi Organizacji Pozarządowych 2015
  - Akcja Akacja, Akcja Dąb. Niezwykli Dolnoślązacy 2015

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

1.6 Dobry Wolontariat

Ogólnopolski program realizowany przez Fundację Pracownia Badań i Innowacji Społecznych STOCZNIA oraz Sieć Centrów Wolontariatu w Polsce. RCWIP jest regionalnym operatorem programu w województwie dolnośląskim.

Czas trwania: 01.01.2014 - nadal

Źródło finansowania:

- środki własne

Cel główny:

Program Dobry Wolontariat powstał, aby podnosić jakość współpracy organizacji III sektora i instytucji publicznych z wolontariuszami w Polsce, a także wzmocnić wizerunek wolontariatu w odbiorze społecznym.

Cele szczegółowe:

- edukacja organizacji, instytucji oraz samych wolontariuszy poprzez udostępnianie wiedzy i dobrych praktyk o wolontariacie oraz wymianę doświadczeń;
- podnoszenie standardów współpracy z wolontariuszami i dbanie o jakość zarządzania poprzez zaświadczenie o organizacji lub instytucji przyjaznej wolontariuszom;
- promowanie dobrego wolontariatu poprzez wzmocnienie wizerunku wolontariatu w Polsce i przełamywanie panujących na jego temat stereotypów.

Odbiorcy: (liczba i rodzaj)

- organizacje pozarządowe i instytucje publiczne współpracujące z wolontariuszami
- wolontariusze współpracujący z organizacjami pozarządowymi i instytucjami publicznymi

Tematyka/zakres wsparcia:

Prowadzenie procesu certyfikacji organizacji pozarządowych i instytucji w ramach programu, wsparcie merytoryczne organizacji certyfikowanych i kandydujących.

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015 r.:

- w 2015 r. w województwie dolnośląskim 7 instytucji przeszło pełen etap certyfikacji i otrzymało tytuł Organizacji Przyjaznej Wolontariuszom. Były to:
  - Stowarzyszenie Kultury Teatralnej „Pieśń Kozła”/Brave Festival we Wrocławiu
  - Fundacja Dobrze Że Jesteś we Wrocławiu
  - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Z pasją łączymy ludzi

Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

ul. Grabiszyńska 89/1a, 53-503 **Wrocław**, tel./fax (71) 796 30 00

ul. Matejki 6, 58-300 **Wałbrzych** tel./fax (74) 665 11 11

ul. Okrzei 10, ul. Jasna 11, 58-500 **Jelenia Góra**, tel./fax (75) 642 20 00

KRS: 0000064614, NIP: 886-25-41-896, REGON: 891098575

e-mail: rcwip@rcwip.pl, www.facebook.com/RCWIP.Wroclaw,

www.przedsiębiorczoscspoleczna.pl, www.dolnoslaskie.ngo.pl, www.wroclaw.ngo.pl

- Fundacja Uniwersytet Dzieci. Oddział we Wrocławiu
- Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego we Wrocławiu
- Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych w Opolu (województwo opolskie)
- Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP w Lesznie (województwo wielkopolskie)

30

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

2. Program Rozwoju Współpracy Lokalnej

2.1 Dolnośląskie Forum Pomocy Społecznej

RCWIP jest operatorem Dolnośląskiego Forum Pomocy Społecznej. Do zadań RCWIP należy wsparcie działalności DFPS. RCWIP wspiera DFPS poprzez: użyczenie miejsca na siedzibę Forum, wyznaczenie osoby do koordynowania działania Forum, organizację szkoleń i spotkań dla członków Forum, prowadzenie sekretariatu Forum. Operator może wspierać Forum pozyskując środki na jego działalność np. ze źródeł unijnych bądź innych źródeł zewnętrznych. Jak również RCWIP wiera Forum swoją wiedzą merytoryczną oraz doświadczeniem. RCWIP jest również członkiem DFPS.

Do zadań RCWIP należy:

- pomoc merytoryczna i organizacyjna koordynatora
- obsługa administracyjna i finansowa
- założenie i obsługa strony internetowej
- udostępnienie siedziby Operatora na siedzibę Forum
- bieżąca współpraca z DOPS
- współpraca i pomoc w organizacji konferencji, spotkań, szkoleń i warsztatów w ramach DFPS

Czas trwania:

Od 11.2012- do chwili obecnej

Budżet:

Okolo 10 000 zł w 2015 r.

Źródło finansowania:

Środki własne, opłaty ze odpłatnych szkoleń, środki pochodzące z EFS pozyskane na wsparcie Forum przez DOPS w ramach projektu systemowego

Cel główny:

Głównym celem działania Forum jest integracja i rozwój dolnośląskiego systemu pomocy społecznej.

Cele szczegółowe:

- a) reprezentacja pomocy społecznej wobec samorządów lokalnych, instytucji rządowych;
- b) kształtowanie nowoczesnej polityki społecznej;
- c) reprezentacja i artykułowanie potrzeb środowiska;

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

- d) wzmocnienie pozycji pomocy społecznej i kształtowanie wizerunku kadry;
- e) tworzenie grup wsparcia;
- f) wymiana doświadczeń;
- g) inicjowanie i nawiązywanie współpracy międzysektorowej;
- h) programowanie rozwoju regionu w kontekście pomocy społecznej;
- i) wpływanie na tworzenie prawa pomocy społecznej;
- j) PR sektora pomocy społecznej;
- k) umocnienie postaw etycznych
- l) podnoszenie umiejętności i poszerzanie wiedzy członków Forum.

Odbiorcy: (liczba i rodzaj)

Odbiorcami wsparcia są osoby i instytucje działające w obszarze pomocy społecznej w szczególności Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Domy Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe oraz osoby fizyczne np. pedagodzy, asystenci rodzinni. RCWIP bezpośrednio wspiera członków DFPS. W 2014 roku do Form przystąpili nowi członkowie. Na dzień 31.12.2015 członkami DFPS było 52 instytucji. Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej jest członkiem wspierającym DFPS.

Działania w 2015 r.:

- 1) Udział członków Zarządu w zespołach strategicznych - współtworzących dokumenty planistyczne i realizujących działania dla woj. Dolnośląskiego oraz w Dolnośląskiej Radzie Ekonomii Społecznej.
- 2) Gala Dolnośląski Dzień Pracownika Socjalnego 2015.
- 3) Upowszechnianie informacji dotyczących: DFPS i możliwościach przystąpienia do Forum oraz zwiększenia wiedzy o potrzebach, wyzwaniach i podejmowanych działaniach osób pracujących w różnych sektorach na rzecz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

2.2 Modelowe Rady Działalności Pożytku Publicznego

Projekt realizowany w partnerstwie formalnym z Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS z Łodzi, Opolskim Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych z Opola, Stowarzyszeniem Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS z Rybnika, Urzędem Marszałkowskim woj. Łódzkiego, Urzędem Marszałkowskim woj. Śląskiego

Czas trwania: 01.03.2014 -30.06.2015

Budżet projektu ogólny, w tym na 2015 rok:

2 293 875,20 zł w tym na rok 2014: 669 400,00 zł

Źródło finansowania:

Europejski Fundusz Społeczny, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet V Dobre rządzenie, Działanie 5.4 Rozwój potencjału trzeciego sektora, Poddziałanie 5.4.2. Rozwój dialogu obywatelskiego.

Cel główny: zwiększenie poziomu instytucjonalizacji dialogu obywatelskiego i partycypacji organizacji pozarządowych w tworzeniu, wdrażaniu, monitorowaniu polityk publicznych poprzez wzmocnienie potencjału 35 działających rad działalności pożytku publicznego i powstanie 10 nowych w 4 województwach (woj. dolnośląskim, łódzkim, opolskim, śląskim).

Cele szczegółowe:

- zwiększenie sprawności prowadzonego dialogu przy udziale 35 działających rad działalności pożytku publicznego i 10 nowych dzięki wypracowaniu i wdrożeniu standardów ich funkcjonowania.
- zwiększenie przepływu informacji i współpracy Rad Gminnych/Powiatowych/Wojewódzkich i innych ciał opiniotwórczo-doradczych oraz zwiększenie ich integracji
- podniesienie wiedzy nt. rad i standardów wśród mieszkańców, NGO, JST z terenu 4 województw.

Odbiorcy: (liczba i rodzaj)

- przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych z terenu woj. dolnośląskiego, łódzkiego, opolskiego, śląskiego - 580 osób

Tematyka/zakres wsparcia:

- działania promujące Rady Działalności Pożytku Publicznego – portal radypozytku.ngo.pl,
- animacja powstawania RDPP,
- szkolenia i doradztwo z zakresu wdrażania standardów funkcjonowania RDPP,

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2014 r.:

- Liczba doradztw dla działających RDPP – 203 h
- Szkolenia dot. standardów funkcjonowania RDPP – 8
- Szkolenia wstępne/ planujące dla nowo tworzonych Rad - 8
- Spotkania animacyjne z RDPP – 12
- III Forum Rad Działalności Pożytku Publicznego -1
- Spotkanie Forum Rad i ciał opiniodawczo doradczych -1
- Spotkania animacyjne dla nowo tworzonych Rad – 12
- Seminaria lokalne promujące powstawanie nowych RDPP i ich standardy - 4
- Spotkania moderowane z wykorzystaniem narzędzia „Indeks samooceny” - 4
- Artykuły – 2
- Wydanie gazety „Modelowe Rady” -1
- Plany działań nowo tworzonych Rady: Czernica, Dzierżoniów, Kamienna Góra - 3.
- Złożone wnioski o powołanie Rady: Czernica, Dzierżoniów, Kamienna Góra - 3.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

2.3 Wałbrzyska Akademia Konsultacji Społecznych

Projekt realizowany w partnerstwie formalnym z Gminą Wałbrzych.

Czas trwania:

01.01.2014-31.03.2015

Budżet projektu ogólny, w tym na 2015 rok:

181 343,30 zł w tym na rok 2014: 42 754,42 zł

Źródło finansowania:

Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Europejski Fundusz Społeczny Priorytet: V. Dobre rządzenie, Działanie 5.4. Rozwój potencjału III sektora, Poddziałanie: 5.4.2. Rozwój dialogu obywatelskiego.

Cel główny:

Zwiększenie jakości konsultacji społecznych, w szczególności prowadzonych pomiędzy JST a NGO na obszarze gmin powiatów projektowych wałbrzyskich, świdnickiego, kłodzkiego i dzierzoniowskiego (poza miastem Dzierżoniów) w okresie 01.01.2014 do 31.03.2015.

Cele szczegółowe: wzrost zaangażowania społeczności powiatów projektowych w proces tworzenia lokalnych aktów prawa.

Odbiorcy: (liczba i rodzaj)

Przedstawiciele/lki JST i NGO – w sumie 56 osób (40K,16M) z terenu Dolnego Śląska, w tym z subregionu wałbrzyskiego.

Tematyka/zakres wsparcia:

1. Upowszechnienie Konsultacji Społecznych: przekazywanie wiedzy dotyczącej różnorodnych narzędzi/technik zbierania opinii publicznej, upowszechnianie technik KS (adekwatnych do potrzeb i specyfiki odbiorców), różnorodnych form KS (służących zapewnieniu uczestnictwa NGO i obywateli np. konsultacje elektroniczne, spotkania, debaty publiczne, grupy robocze, happeningi).

2. WAKS-Wałbrzyska Akademia Konsultacji Społecznych - nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu konsultacji społecznych, technik konsultacyjnych oraz programu współpracy przez 16 osób - reprezentantów/tek JST i NGO z obszaru Gminy Wałbrzych poprzez:

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

a) 3 dwudniowe szkolenia stacjonarne (po 16 godzin szkoleniowych każde):

- Szkolenie dot. Modelu Współpracy Administracji Publicznej z Organizacjami Pozarządowymi
- Szkolenie dot. Programu Współpracy w kontekście Modelu Współpracy - jak utworzyć modelowy program współpracy,
- Szkolenie z technik, metod konsultacji i partycypacji społecznej.

b) doradztwo dla grupy szkoleniowej, oraz dla wszystkich zainteresowanych przedstawicieli ngo i jst z subregionu wałbrzyskiego.

Zakres tematyczny doradztwa: techniki konsultacyjne, dobre praktyki, działalność pożytku publicznego, dialog społeczny, aspekty formalno-prawne przeprowadzenia konsultacji społecznych, partycypacja społeczna, itp.

c) Spotkania doradcze – dla przedstawicieli NGO i JST z terenu subregionu wałbrzyskiego

Zakres tematyczny doradztwa: techniki konsultacyjne, dobre praktyki, działalność pożytku publicznego, dialog społeczny, aspekty formalno-prawne przeprowadzenia konsultacji społecznych, partycypacja społeczna, itp.

3. Przygotowanie i przeprowadzenie konsultacji Programów Współpracy

a) Spotkania warsztatowe z grupą docelową (JST i NGO) mające na celu wypracowanie sposobu tworzenia, konsultowania, wdrożenia i ewaluacji Programu Współpracy w gminie.

b) Wsparcie procesu konsultacji m.in.: promocja konsultacji na spotkaniach animacyjnych.

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015 r.:

Liczba spotkań animacyjnych:	2
Liczba godzin spotkań animacyjnych:	4
Liczba udzielonych doradztw:	22
Liczba przeprowadzonych godzin doradczych:	51
Liczba osób korzystających z doradztwa:	36
Liczba spotkań konsultacyjnych:	4
Liczba przeprowadzonych konferencji:	1
Liczba osób biorących udział w konferencji:	52

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

2.4 Jeleniogórskie Wzorce Konsultacji Społecznych

Projekt realizowany w partnerstwie formalnym z Urzędem Miast Jelenia Góra

Czas trwania: 01.01.2014 – 31.03.2015

Budżet projektu ogólny, w tym na 2015 rok:

181 343,30 zł w tym na rok 2015: 40 348,96 zł

Źródło finansowania:

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Cel główny:

Wzrost zaangażowania przedstawicieli JST i NGO we wspólne kształtowanie polityk publicznej poprzez realizację różnych form konsultacji społecznych na terenie subregionu jeleniogórskiego (miasto Jelenia Góra i powiat jeleniogórski, bolesławiecki, kamiennogórski, lubański, lwówecki, zgorzelecki)

Cele szczegółowe:

1. Wzrost kompetencji przedstawicieli JST i NGO nt. różnych technik konsultacji społecznych poprzez działania: szkolenia, doradztwo, spotkania animacyjne, konferencja
2. Wzrost kompetencji przedstawicieli JST i NGO nt. tworzenia i konsultacji dokumentów dotyczących Programów Współpracy w Mieście Jelenia Góra
3. Wzrost świadomości i wiedzy nt. działań wśród przedstawicieli JST i NGO

Odbiorcy: (liczba i rodzaj)

Grupą docelową projektu są przedstawiciele/lki JST i NGO-70 os.(46K,24M) z subregionu jeleniogórskiego, na który składa się:

Gr.A-zad.2 i 3-16 os. przedstawiciele JST i NGO z Jeleniej Góry (10K,6M na podst. specyfiki),gr. zróżnicowana wiekowo (15-55+) reprezentująca aktywne instytucje UM, NGO- zajmujące się gł. obszarami: edukacja i aktywizacja społeczna, turystyka, rozwój lokalny, osoby niepełnosprawne. Przyjęto, że w szkoleniach weźmie udział 4 os. z JST i 12 os. z NGO, kryteria: wypełnienie deklaracji uczestnictwa w proj.; przynależność do JST lub NGO z Jeleniej Góry; motywacja wew., zróżnicowanie pod względem płci, wieku, obszaru działania. Uzasadnienie wyboru grupy: Na podstawie organizowanych spotkań i współpracy z Urzędem-liczba aktywnych NGO w Jeleniej Górze biorących udział w spotkaniach (np.dot. Rady Działalności Pożytku Publicznego, Programów Współpracy) to ok. 20 NGO. Sposób rekrutacji: Wysyłka zaproszeń i informacji dot. projektu i rekrutacji do

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

wszystkich NGO w Mieście Jeleniej Górze. Dodatkowo informacja o projekcie i rekrutacji znajdzie się na tablicy w urzędzie, na stronach www.um.jeleniagora.pl, dolnoslaskie.ngo.pl.

Gr.B-adresat działań doradczych(zad.2) 54os.(36K,18M) z JST i NGO z subregionu jeleniogórskiego Kryteria: deklaracja uczestnictwa, motywacja, pierwszeństwo dla NGO działających na rzecz różnorodnych i dyskryminowanych gr. społ. Uzasadnienie wyboru grupy-na podst. doświadczenie projektowego Wnioskodawcy wsparcia doradczego wymaga większa liczba NGO i JST z subregionu.

Tematyka/zakres wsparcia:

Wzorcowe upowszechnienie Konsultacji Społecznych: Zadanie polega na przekazaniu wiedzy dot. różnorodnych narzędzi/technik zbierania opinii publicznej. Zostanie położony nacisk na upowszechnianie technik konsultacji społecznych (adekwatnych do potrzeb i specyfiki odbiorców), różnorodnych form konsultacji społecznych (służących zapewnieniu uczestnictwa NGO i obywateli np. konsultacje elektroniczne, sondaże, debaty publiczne, grupy robocze) zwł. poprzez:

-Rozbudowę zakładki "organizacje pozarządowe" na stronie UM poświęconą konsultacji społecznych, 3 artykuły i film promocyjny z procesu konsultacji społecznych w Jeleniej Górze, -Forum Pełnomocników NGO Konferencja będzie złożona z panelu, gdzie przedst.

JST i NGO, odpowiedzialni za wdrożenie procesu konsultacji społecznych będą dzielić się swoim doświadczeniem (prezentacja procesu i wniosków, film) i warsztatu (ćwiczenie technik konsultacji społecznych w grupach)-os. odpowiedzialna: ekspert/ka, moderator/ka

-Szkoła Procesu Konsultacji Społecznych: Przeznaczona dla gr.16 osób(Kobiet i Mężczyzn)-reprezentantów/tek JST i NGO z obszaru Jeleniej Góry, którzy poprzez szkolenia nabędą wiedzę i umiejętności z zakresu konsultacji społecznych, technik konsultacji i programu współpracy. Udział w 3 dwudniowych szkoleniach będzie 1 krokiem do przeprowadzenia modelowych konsultacji społecznych dla 16 reprezentantów/tek obu sektorów

Szkolenie dot. Modelu Współpracy Administracji Publicznej z Organizacjami Pozarządowymi, Szkolenie dot. Programu Współpracy, Szkolenie z technik, metod konsultacji społ.

Szkolenia wspierane dodatkowo doradztwem dla grupy szkoleniowych, również dla wszystkich zainteresowanych przedstawicieli ngo i jst z subregionu.

-Partycypacyjne tworzenie Programów Współpracy z NGO: Praca warsztatowa z grupą docelową (JST i NGO),metod animacyjnymi celem wypracowania sposobu tworzenia, konsultowania, wdrożenia i ewaluacji Programu Współpracy w gminie. Animator/ka zadba, aby proces planowania i przeprowadzenia konsultacji przebiegał w myśl 6 zasad współpracy (jawności, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, pomocniczości,

---

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

uczciwej konkurencji) i równości szans, jest odpowiedzialny za przekaz informacji grupie po każdym spotkaniu.

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015 r.:

24 spotkania doradcze dot. przeprowadzania konsultacji społecznych, powoływania RDPP, z aspektów formalno-prawnych ofert o zadania publiczne (60h doradczych, 30 osób)	30
Konferencja dotycząca współpracy między JST a NGO w Jeleniej Górze dla 44 osób (5.03.2015)	44
2 spotkania animacyjne (zmiany uchwały o trybie powoływania członków rdpp i trybie jej działania)- 24.03.2015, 9.03.2015	2

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

2.5 Modelowa Akademia Konsultacji Społecznych – Na Maksa

Projekt realizowany w partnerstwie formalnym z Urzędem Miasta i Gminy Międzybórz

Czas trwania: 01.01.2014-31.03.2015

Budżet projektu ogólny, w tym na 2015 rok:

181 343,30 zł w tym na rok 2015: 29 648,00 zł

Źródło finansowania: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Cel główny: zwiększenie jakości współpracy pomiędzy JST a NGO poprzez wzmocnienie różnorodnych form konsultacji społecznych na terenie subregionu wrocławskiego (na DŚ) w czasie 1.01.2014 do 31.03.2015

Cele szczegółowe:

- zwiększenie wiedzy i umiejętności przedstawicieli JST i NGO nt. różnorodnych technik konsultacji społecznych poprzez cykl działań upowszechniających i edukacyjnych (szkolenia, doradztwo, spotkania animacyjne, konferencja);
- wzmocnienie kompetencji przedstawicieli JST i NGO dot. tworzenia dokumentów strategicznych poprzez wspólne opracowanie, konsultowanie i wdrożenie Programów Współpracy w Gminie Międzybórz;
- Wzrost wzajemnego zaufania społecznego wśród przedstawicieli JST i NGO poprzez regularny przepływ informacji i transparentność działań

Odbiorcy: (liczba i rodzaj) przedstawiciele/lki JST i NGO z terenu Dolnego Śląska w tym w subregionie wrocławskim 64 osoby

Tematyka/zakres wsparcia: różnorodne narzędzia/techniki zbierania opinii publicznej (konsultacji społecznych); rozwijanie dialogu społecznego, efektywna współpracy pomiędzy samorządem terytorialnym a organizacjami pozarządowymi; konsultacje społeczne Programu Współpracy z organizacjami pozarządowymi, dobre praktyki konsultacji społecznych, działalność pożytku publicznego, partycypacja społeczna.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015 r.:

- Liczba przedstawicieli (JST, NGO), którzy ukończyli udział w projekcie – 64 osoby
- Liczba modelowo przeprowadzonego procesu konsultacji społecznych – 1
- Liczba skonsultowanych dokumentów publicznych – 2
- Liczba przedstawicieli JST, którzy zadeklarują wzrost zaufania do NGO i wiedzy nt. ich działań - 9
- Liczba przedstawicieli NGO, którzy zadeklarują wzrost zaufania do JST i wiedzy nt. ich działań – 9
- 20 godzin doradztwa, dot. przeprowadzania konsultacji społecznych, powoływania RDPP, z aspektów formalno-prawnych- łącznie 25 osób z NGO i JST
- 1 spotkanie animacyjne w Międzyborzu- uzupełniające i podsumowujące proces konsultacji w Międzyborzu
- Przeprowadzono proces konsultacji Roczno Programu Współpracy na rok 2015

3. Program Ekonomia Społeczna

3.1 Dolnośląski Ośrodek Wspierania Ekonomii Społecznej

Przedsięwzięcie realizowane we współpracy z Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej, Forum Aktywności Lokalnej oraz Stowarzyszeniem Centrum Wspierania Przedsiębiorczości na terenie subregionów jeleniogórskiego, wałbrzyskiego i wrocławskiego.

Czas trwania:

01.10.2014 - nadal

Cel główny:

Rozwój i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej w subregionach jeleniogórskim, wałbrzyskim oraz wrocławskim.

Odbiorcy:

Organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne, samorządy terytorialne

Tematyka/zakres wsparcia:

ekonomia społeczna, rozwój osobisty i zawodowy, aspekty formalno – prawne zakładania i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej (organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne), reklama, marketing i sprzedaż w podmiotach ekonomii społecznej, zarządzanie w podmiotach ekonomii społecznej, finanse i kadry w podmiotach ekonomii społecznej, budowanie i wspieranie sieci współpracy na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, zakładanie i funkcjonowanie podmiotów ekonomii społecznej, wsparcie prawno – księgowo, marketingowe.

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015r.:

W 2015 roku przedsięwzięcie realizowane w ramach działań statutowych RCWIP. Opis w punkcie 1.1.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

3.2 Pozarządowy Fundusz Pożyczkowy

Przedsięwzięcie realizowane jako kontynuacja projektu innowacyjnego testującego z komponentem ponadnarodowym pt. „Fundusz Pożyczkowo - Poręczeniowy jako narzędzie zapewnienia trwałości instytucji ekonomii społecznej”. Obecnie w ramach działalności odpłatnej i środków statutowych RCWIP.

Czas trwania:

01.02.2012 - nadal

Cel główny:

Zwiększenie możliwości zapewnienia trwałości funkcjonowania instytucji ekonomii społecznej poprzez utworzenie funduszu pożyczkowo - poręczeniowego na terenie województwa dolnośląskiego

Odbiorcy:

Organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne, samorzady terytorialne

Tematyka/zakres wsparcia:

Udzielanie pożyczek podmiotom ekonomii społecznej, udzielanie poręczeń osobom chcącym przystąpić bądź założyć spółdzielnie socjalną, coaching finansowy

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015r.:

W 2015 roku udzielono 4 pożyczki STANDARD łącznie na kwotę 69 000 zł, wszystkie dla NGO. łącznie w 2015 roku obsługiwano 11 pożyczek (2 START GO i 9 STANDARD, dla 2 spółdzielni i 9 ngo).

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

3.3 LOWES – Leszczyński Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej

Projekt realizowany w partnerstwie formalnym z Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP (Lider projektu)

Czas trwania:

01.01.2013 r. – 30.06.2015 r. , w tym RCWIP od 01.08.2014 r. do 30.06.2015 r.

Budżet projektu ogólny, w tym na 2015 rok:

4 843 132, 16 zł w tym RCWIP (Partner 2): 63 370,16 zł;

w tym RCWIP na rok 2015: 30 046,16 zł

Źródło finansowania:

Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Europejski Fundusz Społeczny Priorytet: VII. Promocja integracji społecznej, Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie: 7.2.2. Wsparcie ekonomii społecznej

Cel główny:

Rozwój i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej w subregionie leszczyńskim w formie wsparcia dla 150 Podmiotów ekonomii społecznej, 100 osób (60 kobiet, 40 mężczyzn) na rzecz tworzenia PES i warunków rozwoju ekonomii społ. w okresie styczeń 2013- czerwiec 2015 r.

Cele szczegółowe (cały projekt):

- Wzmocnienie potencjału 150 PES poprzez kompleksowe wsparcie
- Zwiększenie przyjaznego klimatu do rozwoju sektora ekonomii społ. i zatrudnienia w ekonomii społecznej w 6 powiatach subregionu leszczyńskiego.
- Zwiększenie szans na reintegrację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w formie utworzenia i funkcjonowania 3 PES w okresie trwania projektu
- Zwiększenie stabilności i trwałości wsparcia świadczonego dla PES poprzez stworzenie ramowej strategii działania IWES w okresie 01.2013-06.2015.

Odbiorcy: (liczba i rodzaj)

W ramach działań po stronie RCWIP:

Spółdzielnie socjalne z Rawicza, Leszna oraz Kościana utworzone w ramach projektu w tym:

- 2 spółdzielnie socjalne – wsparcie administracyjne z elementami doradztwa

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

- 4 spółdzielnie socjalne – wsparcie w zakresie określenia potrzeb i organizacji szkoleń zawodowych

Tematyka/zakres wsparcia:

- 1) bieżące monitorowanie i wsparcie dwóch spółdzielni socjalnych, działających na obszarze Rawicza
- 2) nadzór logistyczny i organizacyjny nad doradztwem indywidualnym (biznesowym) dla spółdzielni socjalnych i doradztwem w efektywnym wydatkowaniu przez spółdzielnie socjalne środków przyznanych im w ramach projektu, w tym m.in. monitorowanie regularności spotkań z doradcami
- 3) bieżące kontrolowanie merytorycznej pracy doradców spółdzielni
- 4) monitorowanie liczby godzin doradztwa udzielanego na rzecz spółdzielni socjalnych
- 5) inicjowanie współpracy z doradcą ds. efektywnego wydatkowania środków w zakresie weryfikacji i rozliczania dotacji przyznanych spółdzielniom socjalnym,
- 6) współpraca z doradcą indywidualnym (biznesowym) spółdzielni socjalnych
- 7) koordynacja realizacji szkoleń zawodowych dla spółdzielni socjalnych z Rawicza, Leszna i Kościana (łącznie 4 spółdzielnie socjalne)
- 8) weryfikacja i analiza dokumentacji Projektu związanej z procesem przyznania wsparcia inwestycyjnego i pomostowego na rzecz spółdzielni socjalnych;
- 9) Współudział w kontrolach spółdzielni socjalnych

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015 r.:

- 4 szkolenia na terenie subregionu leszczyńskiego z tematyki: tworzenie projektu/oferty zadania publicznego, księgowość, zarządzanie projektem,
- 4 artykuły dotyczące zagadnień ekonomii społecznej

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

3.4 Człowiek – organizacja – praca

Projekt realizowany w partnerstwie formalnym z Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej, Stowarzyszeniem Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, Forum Aktywności Lokalnej, Miastem Jelenia Góra

Czas trwania: 01.01.2013r.-31.10.2015r.

Budżet projektu ogólny, w tym na 2015 rok:

2 939 897,62 zł w tym RCWIP na rok 2015: 60 102,38 zł

Źródło finansowania:

Program Operacyjny Kapitał Ludzki, pr. VII, poddziałanie 7.2.2

Cel główny:

Zmniejszenie skali wykluczenia 45osób (8Ki 37M) w tym zagrożonych wykluczeniem i zwiększenie aktywności w tym procesie min. 4os. prawnych(z art.4 ust.1i2 ustawy o spółdzielczości socjalnej) przez zakładanie, członkostwo i/lub zatrudnienie w spółdzielniach socjalnych w ciągu 24 miesięcy na Dolnym Śląsku

Cele szczegółowe:

1. Wzrost zaradności życiowej min. 45osób (8K) w tym zagrożone wykluczeniem społecznym
2. Podniesienie kwalifikacji przygotowujących do aktywności w spółdzielniach socjalnych min. 45osób (8K) w tym zagrożonych wykluczeniem i min. 2 osób prawnych z art.4 ust.1i2 ustawy o spółdzielczości socjalnej
3. Zwiększenie udziału spółdzielni socjalnych w aktywizacji o min.6 nowych spółdzielni i rozwój 3 istniejących spółdzielni socjalnych
4. Wzrost udziału osób prawnych powołujących spółdzielnie socjalne o min.2
5. Zwiększenie poszukiwanych i przetestowanych długookresowych możliwości finansowania w min. 3 spółdzielniach socjalnych o min. 5 nowych rozwiązań (produktów)

Odbiorcy: (liczba i rodzaj)

GR.A:45 osób (8K,37M) uzyska wsparcie finansowe na założenie spółdzielni socjalnych i/lub przystąpienie możliwe do połączenia z zatrudnieniem, lub/i na zatrudnienie możliwe do połączenia z członkostwem

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

GR.B: 8 osób z mini. 2 osób prawnych z Dolnego Śląska (4K,4M, min. 4 zatrudnione), z art.4 ust. 2 pkt. 2 i 3 ustawy o spółdzielczości socjalnej, które dążą do założenia spółdzielni socjalnych.

GR.C: przedstawiciele z min.3 spółdzielni socjalnych z Dolnego Śląska (min.3 osoby zatrudnione - 2Ki1M), spółdzielni e zostaną włączone w poszukiwanie i testowania długookresowych źródeł finansowania.

Tematyka/zakres wsparcia:

1. Doradztwo przygotowujące do utworzenia i aktywności społeczno – zawodowej w spółdzielniach socjalnych,
  - a) Doradztwo z zakresu spółdzielczości socjalnej dla osób przystępujących do projektu
  - b) Doradztwo zawodowe/psychologiczne
  - c) Doradztwo specjalistyczne
  - d) Doradztwo indywidualne
  - e) Doradztwo psychologiczne
2. Wsparcie merytoryczne - szkolenia przygotowujące do zakładania i prowadzenia spółdzielni socjalnych lub aktywności w istniejących spółdzielniach socjalnych
3. Wsparcie finansowe
  - a) dotacje na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnych
  - b) wsparcie pomostowe
4. Poszukiwanie i testowanie długookresowych źródeł finansowania spółdzielni socjalnych
  - a) 3 spotkania grupy roboczych
  - b) 12 spotkań wypracowujących i monitorujących powstawanie produktów

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015 r.:

- 4 nowe produkty spółdzielni socjalnych - testowanie
- 56 h konsultacji/recenzji dot. produktów spółdzielni socjalnych

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

3.5 Nowoczesna Spółdzielnia Socjalna

Projekt realizowany w partnerstwie formalnym z Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej (LIDER), Forum Aktywności Lokalnej, Centrum Wspierania Przedsiębiorczości oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Wałbrzychu.

Czas trwania: 01.01.2013-31.10.2015

Budżet projektu (Partner 2: RCWIP), w tym na 2015 rok:

1 179 060,85 zł w tym na rok 2015: 25 062 zł

Źródło finansowania:

Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Europejski Fundusz Społeczny Priorytet: VII. Promocja integracji społecznej, Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie: 7.2.2. Wsparcie ekonomii społecznej

Cel główny:

Zmniejszenie w okresie 24 m-cy skali wykluczenia 45 osób z Dolnego Śląska (26 kobiet i 19 mężczyzn), w tym zagrożonych wykluczeniem, poprzez członkostwo i/lub zatrudnienie w spółdzielniach socjalnych. Zwiększenie aktywności w tym procesie minimum 4 osób prawnych.

Odbiorcy: (liczba i rodzaj)

45 osób fizycznych (26 kobiet i 19 mężczyzn)

3 istniejące spółdzielnie socjalne.

Tematyka/zakres wsparcia:

zakładanie i prowadzenie spółdzielni socjalnych - tworzenie usług, biznesplan, prowadzenie kadr i księgowości w spółdzielniach socjalnych, dobre praktyki –prowadzenie podmiotów ES, aspekty prawne i finansowe zakładania i prowadzenia spółdzielni socjalnych, działalność nieodpłatna, odpłatna i gospodarcza,

- szkolenia przygotowujące do zakładania, prowadzenia i aktywności w zakładanych i istniejących spółdzielniach,
- szkolenia zawodowe,
- przyznanie dotacji na uruchomienie spółdzielni socjalnej,
- wsparcie pomostowe,
- doradztwo psychologiczne.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Z pasją łączymy ludzi

Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

ul. Grabiszyńska 89/1a, 53-503 **Wrocław**, tel./fax (71) 796 30 00

ul. Matejki 6, 58-300 **Wałbrzych** tel./fax (74) 665 11 11

ul. Okrzei 10, ul. Jasna 11, 58-500 **Jelenia Góra**, tel./fax (75) 642 20 00

KRS: 0000064614, NIP: 886-25-41-896, REGON: 891098575

e-mail: rcwip@rcwip.pl, www.facebook.com/RCWIP.Wroclaw,

www.przedsiębiorczoscspoleczna.pl, www.dolnoslaskie.ngo.pl, www.wroclaw.ngo.pl

---

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015 r. (Partner 2: RCWIP):

49

- 50 h konsultacji/recenzji dot. produktów spółdzielni socjalnych

---

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

3.6 Aktywność szansą na przyszłość

Projekt realizowany w partnerstwie formalnym z Forum Aktywności Lokalnej (LIDER), Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej, Centrum Wspierania Przedsiębiorczości oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Wałbrzychu.

Czas trwania:

01.01.2013-31.05.2015

Budżet projektu ogólny, w tym na 2015 rok:

1 208 690,07 zł w tym na rok 2015: 13 020,00 zł

Źródło finansowania:

Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Europejski Fundusz Społeczny Priorytet: VII. Promocja integracji społecznej, Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie: 7.2.2. Wsparcie ekonomii społecznej

Cel główny:

Zaktywizowanie w okresie 24 miesięcy 45 osób w szczególności zagrożonych wykluczeniem z Dolnego Śląska poprzez członkostwo i/lub zatrudnienie w spółdzielniach socjalnych.

Odbiorcy: (liczba i rodzaj)

45 osób fizycznych

8 osób z podmiotów prawnych

3 przedstawiciele istniejących spółdzielni socjalnych

Tematyka/zakres wsparcia:

Zakładanie i prowadzenie spółdzielni socjalnych - tworzenie usług, biznesplan, prowadzenie kadr i księgowości w spółdzielniach socjalnych, dobre praktyki –prowadzenie podmiotów ES, aspekty prawne i finansowe zakładania i prowadzenia spółdzielni socjalnych, działalność nieodpłatna, odpłatna i gospodarcza,

- szkolenia przygotowujące do zakładania, prowadzenia i aktywności w zakładanych i istniejących spółdzielniach,
- szkolenia zawodowe,
- przyznanie dotacji na uruchomienie spółdzielni socjalnej,
- wsparcie pomostowe,
- doradztwo psychologiczne.

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

Z pasją łączymy ludzi

Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

ul. Grabiszyńska 89/1a, 53-503 **Wrocław**, tel./fax (71) 796 30 00

ul. Matejki 6, 58-300 **Wałbrzych** tel./fax (74) 665 11 11

ul. Okrzei 10, ul. Jasna 11, 58-500 **Jelenia Góra**, tel./fax (75) 642 20 00

KRS: 0000064614, NIP: 886-25-41-896, REGON: 891098575

e-mail: rcwip@rcwip.pl, www.facebook.com/RCWIP.Wroclaw,

www.przedsiębiorczoscspoleczna.pl, www.dolnoslaskie.ngo.pl, www.wroclaw.ngo.pl

Rezultaty/wskaźniki/produkty/osiągnięcia w 2015 r.:

- Liczba spółdzielni socjalnych objętych przedłużonym wsparciem pomostowym-1
- Kwota udzielonego przedłużonego wsparcia pomostowego: wypłacono wsparcie w kwocie- 24 648,82 zł

51

Jesteśmy członkiem następujących organizacji:

3.7 Portal branżowy www.przedsiębiorczoscspoleczna.pl

Przedsięwzięcie jest realizowane w ramach porozumienia prowadzących dolnośląskie Ośrodki Ekonomii Społecznej i Centra Przedsiębiorczości Społecznej (Wrocław, Jelenia Góra, Wałbrzych, Legnica).

Czas trwania:

01.2010- do chwili obecnej (portal został uruchomiony w sierpniu 2010).

Źródło finansowania:

Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Europejski Fundusz Społeczny Priorytet: VII. Promocja integracji społecznej, Działanie 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnieniu sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie: 7.2.2. Wsparcie ekonomii społecznej

Cel główny:

Promocja sektora ekonomii społecznej, w szczególności przedsiębiorczości społecznej i wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej z regionu województwa dolnośląskiego.

Odbiorcy: osoby zainteresowane tematyką ekonomii społecznej, a działalnością przedsiębiorstw społecznych. Organizacje, instytucje i osoby fizyczne z Dolnego Śląska z podziałem na 4 regiony terytorialne: wrocławski, wałbrzyski, legnicki i jeleniogórski. Portal nieprzerwanie od 2010 roku konsekwentnie zwiększa liczbę użytkowników i odsłon docierając do coraz większej grupy odbiorców.

Tematyka/zakres wsparcia (szkoleń, doradztwa, wydarzeń):

zakładanie i prowadzenie podmiotów ES i Działalność społeczno-ekonomiczna w podmiotach ES- edycja ngo i s. socjalne (aspekty prawno-finansowe, tworzenie usług, biznesplan, elastyczne formy zatrudnienia, równouprawnienie w ES), prowadzenie kadr i księgowości w podmiotach ES, usługi marketingowe, co to jest ekonomia społeczna, dobre praktyki –prowadzenie podmiotów ES, usługi prawne dla ngo, aspekty prawne i finansowe zakładania i prowadzenia podmiotów ES, działalność nieodpłatna, odpłatna i gospodarcza.

Ilość zamieszczonych informacji na Przedsiębiorczość Społeczna

Jelenia Góra 32 wpisy

Wałbrzych 25 wpisów

Wrocław 26 wpisów

Jesteśmy członkiem następujących organizacji: